

Motion till riksdagen 2016/17:382

av **Helén Pettersson i Umeå och Jamal Mouneimne (båda S)**

Bekämpa CWD hos hjorddjur

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av ett tydligt uppdrag till ansvariga myndigheter för att bekämpa Chronic Wasting Disease (CWD) och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Chronic Wasting Disease (CWD) är en prionsjukdom som varit känd hos olika hjorddjur i Nordamerika sedan 1960-talet. Symtomen är framförallt avmagring och beteendeförändringar som blir alltmer uttalade över tid. Sjukdomen har under 2016 även påvisats hos vildren och älgar i Norge, vilket är de första påvisade fallen av CWD i Europa.

Det är av största vikt att ansvariga myndigheter så som SVA, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Sametinget får ett tydligt uttalat uppdrag att förhindra uppkomst och spridning av sjukdomen i Sverige. Regeringen bör även ge Svenska Jägareförbundet och Svenska Samernas riksförbund, SSR, ett tydligt uppdrag att följa utvecklingen och vidta nödvändiga åtgärder för att om möjligt begränsa utbredningen genom till exempel att rapportera om älgar med avvikande beteende.

CWD tillhör gruppen prionsjukdomar som sammanfattningsvis kallas Transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE). Gemensamt för TSE-sjukdomar är att de orsakas av ett så kallat infektiöst protein (PrP) som inducerar en förändring av kroppseget protein till en onedbrytbar struktur. Proteinet ansamlas i hjärnan och leder till neurologiska störningar och död. De förändrade prionerna är exceptionellt motståndskraftiga mot nedbrytning. De tål höga temperaturer, många desinfektionsmedel och överlever flera år i miljön.

I TSE-familjen ingår förutom CWD även BSE hos nötkreatur och fårsjukdomen scrapie. Hos människa ses bland annat Creutzfeldt Jacobs sjukdom, CJD, av både klassisk variant (ärfelig eller överförbar) samt den variant av sjukdomen som orsakats av BSE-infekterat livsmedel, vCJD. Det finns inte rapporter om att smitta överförts till människa från får med scrapie eller hjorddjur med CWD.

En död älgko i Sör-Tröndelag bar på sjukdomen CWD, Chronic Wasting Disease. Nu ökar myndigheterna i Norge kontrollen av hjorddjur. Sjukdomen hittades för första gången i Europa i april i år hos en norsk vildren i södra Norge. Två fynd i Norge kan vara ett bevis på att sjukdomen funnits länge i landet utan att man vetat om det, och risken att den överförs till Sverige är reell.

Nu ska norska Mattilsynet trappa upp övervakningen av vilda hjorddjur, tillsammans med Miljödirektoratet och Veterinärinstitutet. Allmänheten i Norge uppmanas nu att rapportera om man ser hjorddjur (hjort, ren, rådjur, dovhjort och älg) som verkar vara sjuka. Det kan vara onormalt beteende och avmagring.

I USA och Kanada finns övervakningsprogram för CWD som omfattar undersökning av skallar (hjärna) från både vilda och hägnade hjorddjur. Det finns anledning att ansvariga instanser så som Naturvårdsverket, Jordbruksverket, SVA, Svenska Jägareförbundet och Sametinget får uppdrag att i samarbete med norska myndigheter ta fram motsvarande även för Sverige.

Helén Pettersson i Umeå (S)

Jamal Mouneimne (S)